

Planning toekomst Oostzaan

Zonsopkomst Oostzaan

Samenwerking in de toekomst

De gemeenteraad heeft het college de opdracht gegeven om verder te praten over bestuurlijk fuseren met Amsterdam, Zaanstad en de groenlandelijke gemeenten Landsmeer en Wormerland. De gemeenteraad gaf ook de opdracht om met Wormerland en Landsmeer te praten over een ambtelijke fusievariant. Dat laatste zou kunnen betekenen dat de gemeente toch zelfstandig blijft. Gesprekken met Wormerland en Landsmeer gaan dus over twee mogelijkheden: bestuurlijk of ambtelijk fuseren.

Het college van Oostzaan gaat verkennende gesprekken voeren met:

- Amsterdam (bestuurlijke fusie)
- Zaanstad (bestuurlijke fusie)
- Wormerland en Landsmeer (bestuurlijke fusie)
- Wormerland en Landsmeer (ambtelijke fusie)

Wat betekent ambtelijk fuseren?

Bij een ambtelijke fusie van Oostzaan, Wormerland en Landsmeer gaan alle ambtenaren werken in één organisatie voor drie gemeenten. Iedere gemeente houdt een eigen bestuur en gemeenteraad.

Wat betekent bestuurlijk fuseren?

Bij een bestuurlijke fusie maken twee of meer gemeenten één nieuwe gemeente (dat is een herindeling). Bij een bestuurlijke fusie geeft Oostzaan haar zelfstandigheid op. Dat betekent dat Oostzaan dan geen eigen gemeentebestuur meer heeft en onderdeel wordt van een nieuw te vormen gemeente. Oostzaan gaat daarvoor gesprekken aan met Amsterdam en Zaanstad en met de groenlandelijke gemeenten Wormerland en Landsmeer.

Hoe maakt de gemeenteraad een keuze?

Om verantwoord en onderbouwd te kunnen kiezen is een afwegingskader gemaakt. Dit is een lijst met onderwerpen die belangrijk zijn om te bespreken. Een soort 'meetlat' voor de uiteindelijk keuze. De hoofdonderwerpen zijn:

1. De identiteit/het DNA van Oostzaan
2. Invloed/zeggenschap van inwoners en ondernemers op ontwikkeling Oostzaan
3. De dienstverlening aan inwoners en ondernemers in Oostzaan
4. Organisatiekracht en bestuurskracht van de gemeente

[Rapportage Onderzoek bestuurlijke toekomst gemeente Oostzaan](#)

Belangrijke data

november 2024 - 2025: definitief besluit gemeenteraad

na zomer 2024:

- gesprekken Oostzaan met Zaanstad, Amsterdam, Wormerland en Landsmeer
- mogelijke vervolggesprekken met drie gemeenteraden Landsmeer, Oostzaan, Wormerland

voor zomer 2024:

- oprichting inwonersadviesraad
- voorbereiden gesprekken
- bijeenkomsten van 3 gemeenteraden Landsmeer, Oostzaan, Wormerland (daaruit volgt eigen planning)

30 mei 2024: raadsvergadering

27 mei 2024: gezamenlijke raadsbijeenkomst (besloten) - gesprek tussen de gemeenteraadsleden van Landsmeer, Oostzaan, Wormerland

16 mei 2024: raadsvergadering - de gemeenteraad neemt een besluit over de petitie van het Comité Bezorgde Oostzaners

Wat hebben we gedaan met uw input?

In de afgelopen periode heeft adviesbureau Twynstra Gudde uitgebreid onderzoek gedaan. Ze onderzochten mogelijke voor- en nadelen en de kansen en risico's van de verschillende mogelijkheden voor de toekomst van Oostzaan. Aan de hand van het materiaal van Twynstra Gudde (TG) heeft er een uitgebreid participatietraject plaatsgevonden met inwoners en ondernemers van Oostzaan. Kern van dit traject was om bij inwoners en ondernemers van Oostzaan 'op te halen' wat voor hen belangrijk is om in de toekomst te behouden dan wel te bereiken voor Oostzaan. Hierbij hebben de inwoners sommige aspecten van het TG-normenkader als 'essentieel' benoemd, andere als 'belangrijk' en sommige als 'interessant'.

Input van de jeugd

25 kinderen van basisscholen uit Oostzaan hebben in september samen met burgemeester Marvin Polak in de raadszaal van het gemeentehuis een aangepaste versie van de serious game 'Oostzaan, ons dorp' gespeeld. Zo dachten ze mee over de bestuurlijke toekomst van het dorp.

Burgemeester Polak: "Kinderen in de leeftijd acht tot twaalf jaar kregen begin september een persoonlijke uitnodiging van mij in de bus. Ik vind het belangrijk om te horen wat onze jongste inwoners belangrijk vinden voor Oostzaan. Zij zijn immers de toekomst."

Afwegingskader

De resultaten van het TG-onderzoekstraject en het participatietraject is door de verschillende fracties in de gemeenteraad van Oostzaan benut om in een informele bijeenkomst op 1 februari 2024 hun belangrijkste punten naar voren te brengen voor verwerking in het afwegingskader. Dit is als input benut om het bijgevoegde afwegingskader op te stellen, dat aan de gemeenteraad is aangeboden.

Er is voor gekozen om de op 1 februari genoemde punten in het afwegingskader te clusteren in 4 hoofdonderwerpen. Bij ieder van die vier hoofdonderwerpen zijn uitgangspunten opgenomen voor wat gewenst/verwacht wordt voor Oostzaan in een nieuwe bestuurlijke situatie. In deze indeling zouden sommige uitgangspunten onder meerdere hoofdonderwerpen gehangen kunnen worden, maar dat is voor de afweging minder relevant. Waar het uiteindelijk om gaat, is dat alle uitgangspunten in de gesprekken die het college gaat voeren aan de orde komen en ook worden betrokken bij de uiteindelijke keuze van de raad. De onderlinge weging van de uitgangspunten en de weging van de informatie die vanuit de buurgemeenten wordt ingebracht ligt uiteindelijk bij de raad.

Wat vinden Oostzaners?

Naast de kinderbijeenkomst, zijn er vier participatiebijeenkomsten geweest in de raadzaal van het gemeentehuis. Aan inwoners, ondernemers en verenigingen werd door middel van een interactieve praatplaat 'Oostzaan ons dorp' gevraagd wat zij noodzakelijk, belangrijk en interessant vinden voor de toekomst van Oostzaan. Er is een vertaling gemaakt van het normenkader in TwynstraGudde vanuit de diverse perspectieven, waarmee de raad een beeld kan vormen over wat Oostzaners belangrijk vinden. Ook konden mensen online een vragenformulier invullen. Uiteindelijk hebben ca. 600 mensen meegedacht.

Wat vinden Oostzaners belangrijk?

De uitkomst is niet geheel verrassend: onderwijs, zorg en wonen zijn noodzakelijk, hier moet de focus op liggen. Recreatie, natuur, werk en digitalisering zijn belangrijk, maar minder dan de basisvoorzieningen. En voor veel deelnemers aan het traject is het belangrijk dat er rekening wordt gehouden met het plaatselijk DNA, oftewel de identiteit. Hoewel dit laatste belangrijk wordt gevonden, betekent het voor deelnemers verschillende dingen: het dorpse karakter en de kleinschaligheid, de ligging in of nabij de natuur, sociale cohesie en onderlinge solidariteit, de historische dorpsidentiteit of voorzieningen zoals de bieb en de kerk.

Hoeveel mensen vulden de online vragenlijst in?

Bij het ontwerp van het vragenformulier koos Twynstra Gudde ervoor om slechts een deel van de gespreksonderwerpen te toetsen. Dit om te voorkomen dat het invullen te veel tijd zou kosten. Het online formulier was vooral bedoeld als aanvulling op de gesprekken, niet als vervanging. Het moest mensen de kans geven mee te doen die niet bij de gesprekken aanwezig konden of wilden zijn. Om te voorkomen dat mensen zouden afhaken, hebben we een kort formulier ontworpen dat in ongeveer zes minuten in te vullen was. Ook konden mensen er eigen tekst op meegeven.

450 vragenlijsten ingevuld

Deze opzet heeft goed gewerkt. Er was een opvallend grote bereidheid om het online vragenformulier in te vullen. Het aantal voltooide formulieren zit dicht tegen het maximale percentage van 85% aan. Mensen hebben de tijd genomen om het formulier in te vullen. In totaal zijn 450 formulieren ingezonden, wat neerkomt op 11,7% van de inwoners tussen 25 en 65 jaar. Van de respondenten vulde 51% de essay-vraag in, 67% schreef een antwoord van meer dan 20 woorden en 13% een antwoord van meer dan 50 woorden.

Lees het hele rapport bovenaan deze pagina.